

Előfizetési ár:

Egy évre 6 frt.
Félévre 3 frt.
Negyedévre 1 f. 50 k.

Előfizetési pénzek
valamint minden köz-
lemény a szerkesztő-
séghez S. a. Ujhelybe
bérmentv. küldendők.

Kéziratok nem adat-
nak vissza.

Nyílt térben egy
sor 10 kr.

ZEMPLÉN.

Közlöny a társasélet, közgazdaságot s irodalom köréből.

Hirdetési díj:

3 hasábos petit sor
egyszeri hirdetésnél
5 kr.

Többszörrel olcsóbb.
Bélyeg díj mindig
30 kr.

Előfizetések és hir-
detések felvételnek
Lóvy A. könyvkeres-
kedésében és a szer-
kesztőségben.

3-ik szám.

MEGJELNIK MINDEN KEDDEN.

IV-ik évfolyam.

Egy veszélyes válság közgazdasági és társadalmi életünkben.

alkalmi tárgy

(ajánlja a bukott s bukni készülő firmák, kis és nagy schwind-
lerék, s másrészt a kir. törvényszék, bankigazgatók, ügyvédi
kar s főleg a közvélemény figyelmébe)

III.

A nálunk uralkodó pénz-hitelzavar s a tömeges bukások közelebbi okai és azok orvoslásáról.

Közéletünk ez idő szerinti legfontosabb s az általános hangulatot kiválólag foglalkoztató „eseményei“ kétségtelenül a pénz és hitelhiány, s a napirenden levő bukások egész hosszú sorozata képezi.

Mindenki érdekelve van ezek által, s ezek képezik a közbeszéd tárgyát, merre csak fordulunk.

„Nincs pénz!“ mondja haraggal s jajgatja kétségbeesve számtalan torok. —

„Nincs hitel!“ sohajtják epedve az tites, — és „nincs hitel!“ dörmögik vissza dacosan a duzzadó erszények birtokosai. —

S hogy teljes legyen a hangverseny, a hol csak találkozunk, elmondjuk egymásnak: hogy gonosz a világ; hogy nincs már igazság; hogy megcsalták ezt is, azt is, minket is; hogy becsületes embernek nem lehet mai napság élni... Mint egy c. nersatív verkli ismétljük naponta a régi nótát régi bajról, — aztán mintha a közügyek iránt egy nagy kötelességet róttunk volna le, megyünk tovább, s a régi rozsdás kerekék is miként eddig, szintén akadognak lassan lassan, tovább...

S vajjon mit segítünk ezzel?..

Mig folytatjuk a régi nótát s ez anyám-asszonyos politikát; — nem vesszük észre, mint súlyos fokokként alá összes iparunk, mezőgaz-

daságunk, kereskedelmünk, s minden életalap lábaink alatt. —

Mig tehetetlenül panaszkodunk, haszon nélkül fontoskodunk s mások károsodásai felett igazi vagy álrészvételt töprenkedünk; — nem vesszük észre, mint huzzák ki saját zsebünkől tárcánkat. —

S ha végre komolyabban véve a dolgot, jobb ösztönünk megtéti velünk az első lépést, s az okok fürkészésébe boesátkozunk: leginkább távoli súlyos körülményekben találjuk azokat; figyelmen kívül hagyva a baj közelünkben rejlő forrásait.

Hogy az egész társadalmat megrázó válságos állapotnak, messzi terjedő, hatalmas és tőlünk független tényezői is vannak; — az tagadhatlan.

Ki merne például czáfolatába ereszkedni ama megmérhetetlen veszély és nyomorúságnak, melyet pénzpiacunk zsarnokoskodó mostoha anyja a bécsi nemzeti bank, önkénye és szűkmarkuságával az egész országra hoz? — Való az, hogy ez idegen czélok szolgálatát intézi, melynek kegyelem morzsáiból élünk; kezei közt tartja a nyakunkra illesztett zsineget, s kedve szerint tágabba, szűkebbre vonhatja azt, akár meg is fojthat összes iparunk és törekvéseinkkel együtt. S különösen érezhetjük azt most; midőn a kormány nyal folytatott alkudozásai alkalmából, — mintegy a lázongó gyermekek megdorgálását czélözva, megvonta tőlünk a szükséges dotációt, s mindenképen érezteti velünk hatalmát.

Ki titkolhatná el magától, hogy helytelen közgazdasági, kereskedelmi és pénzügyi politika, valamint vezérlo erkölcsi elvek hiánya a kormányok részéről, a legtágabb körökben romlást idézhet elő?.. (A fentebbi két tételnek alkalmazott bírálata azonban, a politikai lapok hasábjait illeti, gyakorlati bírálata pedig a nép kezébe van letéve választások alkalmával.)

Ki ne ismerné el, hogy nyomasztó bajainkat részben a határainkon kívül eső nemzetközi viszonyok, s itt bent az elkecsereedett pártusák és választási visszaélések is előkészíték? Sőt hogy azokra különösen itt nálunk a pusztító járvány is meglehetősen hatást gyakorolt?..

Készségesen elfogadjuk mindezt; mert tagadásukhoz sok együgyűség és egyoldalúság kívántatnék.

Azonban kár volna a sötétséget egyedül a távoli napfogyatkozásnak tulajdonítani, midőn saját szemünk vakoskodása sokkal közelebbi ok; — kár volna ingadozásunkat a földrengésre fogni, midőn saját erőtlén lábaink is remegnek. —

Igy minden haszon nélkül való dolog, oly bajok fölött jajveszékelnünk, melyeken változtatni nem áll hatalmunkban, midőn sokkal háládatosabb volna azon okokkal foglalkoznunk, melyek bennünk rejlenek és tőlünk függnnek, melyeknek közreműködése csak jobban elmérgesíti és tetézi a közszerencsétlenséget; mig eltávolításuk tetemes könnyítése volna a reánk nehezülő terhes állapotnak, s egyuttal záloga egy szerencsésebb fordulatnak.

Hogy szerény véleményünknek egész nyíltsággal kifejezést adjunk: az ország több pontján, s a többi közt vidékünkön is aggasztó mérvben uralkodó hitelsanyarúságok és tömeges bukások, specialis viszonyokból eredő s a társaságban rejlő ily közelebbi okai szerintünk: a bankok tulszaporodása s az innét származó vizzásságok; a törvényszékeknek a hamis és vétkes gondatlanságból eredő bukásokkal szemben nem elég szigorú eljárása; némely ügyvédnek hivatásával ellenkező tanácsai; a gyökeret vert szédelgési szellem és vagyoni könyelműség; végre a közvélemény fejlet-

TÁRCZA.

Reviczky Mária. †

F. h. 8 án délelőtti 10 óra tájban hunyt el Reviczky Mária báróné, Lázár Vilmos volt honvéd ezredes özvegye. Mint születése és birtoka után zempléni nőről helyén lesz e lap hasábjain megemlékezésünk.

1810. táján született Nagy-Rozvágyon; atyja Reviczky Ferenc báró, anyja Szerdahelyi Teréz volt. Első férje déva ványai Halasy József, hevesmegyei gazdag birtokos esőd alá esvén, és utóbb elhalván: szive vonzalmát követve, szülői akaratának ellenére második házasa életre lépett szkárosi Lázár Vilmos önkényesen kilépett 34-ik gyal. ezredbeli hadnagygyal. Ennek vagyona nem lévén, a nő szülői pedig segélyt nyújtani nem akarván, — egy két évet nagy gondnal és nélkülözéssel éltek át S. a. Ujhelyben — mire közülünk kétségkívül még sokan vissza emlékeznek.

1846. táján sikerült férjének Pesten a vasutnál valamely szerény állomást nyerhetni, a honnan 1847. tavaszán Pozsonyba ellenőrré, majd ott helyben még azon év folytán pénztárnokká léptettetvén elő: már képes volt neje és három mostoha gyermekéből álló családját ellátni; midőn 1848. vége felé, ellent nem állhatván hazája hívásának, aránylag kényelmes helyzetét ott hagyva, fegyvert fogott.

A mily nehezen — talán csak harmadszori jelentkezésre nyerte meg első kinevezetését — főhadnaggyal a Rákóczy nevet viselt 39-ik honv. z. aljnál, oly gyorsan emelkedett utóbb fokról fokra, midőn katonai tehetségeit a gyakorlatban megismertetnie alkalma nyílt. Századosul áttétetvén még 1848. vége felé az utászkarhoz, 1849. elején a Ré-

pásy Mihály tbki karségőde — (hadtest segéde) lett, s az ő oldalánál nyerte őrnagyi kinevezetését. Innen a tavasz nyíltával a Bereg- Ungvár- és Zemplén megyékből alakított hadmegye parancsnokságával bízott meg — (a mikor is alulirt az ő kivánságára segédeül vezényeltetvén mellé, a hadjárat teljes befejeztéig folyvást oldalánál maradt) A muszka hadsereg már mint a Dembinszki vezényelte alatt alakított éjszakai hadsereg előrsi szolgálatot tevő dandár parancsnokát találta őt Sáros megyében Lófaluánál. Negyed napra a Lemesi táborban hadosztály parancsnok, a következő hónapban nagy-körösi táborban alezredes lett. A szerencsétlen temesvári ütközetben a hadsereg teljesen szétveretvén — Bem altbnagytól előbb az összes gyalogság újjászerveztetésével, majd Lugoson a IX. hadtest parancsnokságával bízott meg, és utólagos, de többé be nem következhetett jóv íhagyás reményében ezredesi ranggal ruháztatván fel: a néhány száz emberre olvaadt IX hadtesttel a vaskapuba küldetett, mi által a Bem menekülése Erdélyen át Oláhországba biztosítva volt.

Lázár Vilmos ekkor kijelentvén: hogy „tudja ugyan hogy reá a halál vár — kivált a Haynau parancsnoksága alatt — (a kit még es. k. katonakorából ösmert) de inkább akart itthon meghalni, mintsem a külföldön akár koldus akár király szerepet vinni“ — nem menekült, sőt inkább nagy erőfeszítéssel beszélt rá tisztí karát is a fegyver letételre, a mely aug. hó 19-én 6 nappal a világsi fegyverletétel után, a Temes vize partján, be is következett.

Most elhunyt neje ezek alatt eleinte Pozaonyban, utóbb Ungvárt, végre Pesten lakott, a mig e városok az ellenségtől némi biztosságot nyújtottak. Ellenkező esetben a hadsereget kísérté, vagy is előtte húzódtott, férje és hazája iránti szeretetében szivesen és büszkén tűrvén hideget, hőséget, fáradságot, nélkülözést. Jelen volt a Szőregi ütközet kezdetén, a

hol egy két ágyugolyó is porzott kocsija körül; jelen volt a fegyver letétel idele-rendlő jeleneténél; helyben volt Aradon a városban férje kivégeztetésekor...

Ezután gyermekeivel együtt férje utasításából ennek unoka-estvérehez Szilvinyi Herminhez ment Surjánba, Torontál megyébe, — a kinek férje Koczó Károly volt honvéd őrnagy maga is az aradi vár foglya volt; onnan egy idő múlva Szomjas József volt honvéd szdos barátom szülőihez, innen ismét Pestre vonult, mig végre édes anyja kiengesztelődésén iránta — ennek elhunytá után szülői n-rozvágyi birtokában is örökölt.

Azonban a birtokkal bármi meg nem tanult szerencsétlen nő néhány év alatt anynyi terhet vett magára, hogy gyönyörű birtoka bírói árverésou adott el; s azóta ismét nélkülöznie kellett. A valódi inségtől csak azon körülmény mentette meg, hogy ekkorra első férjének esődűgye befejeztetvén, s a birtok egy része ez örökösök részére megmentetvén: leánya Madlén Székely Imréné őt nem hagyta. Néhány száz forint évi segélyben részesült Andrásy Gyula gróf volt magyar miniszter elnök által is.

Ma délután helyezték el örök nyugalma helyére. Temetésén Gáspár András volt honvéd tábornok, Mednyánszky Sándor v. h. ezredes, férje egyik legrégibb és leghívebb barátja; Kállay Ödön, Rátonyi János, Szakácsi Dániel, és több más képviselők és volt honvédek jelentek meg. Hölgyek különösen sokan voltak jelen, köztük Damjanich tábornok özvegye is.

Ily hányatott, viszontagság teljes életet átélő nőnek méltán kívánhatjuk „beke poraira!“ a hazának pedig sok ily lelkes honfőányt!

Matojai Etele.

lensége és lanyhasága s ebből folyólag a szükségesség nyilvánosság és személyes felelősség hiánya. Mindezzel az alábbiakban foglalkozunk, habár csak a tér szűke által előírt rövidséggel is

Szóljunk tehát mindennek előtt a pénzügyi intézetekről.

Az ország több vidékén s nálunk is uralkodó zilált, hitel és pénzügyi viszonyokért s bizonyos mértékű gazdasági és erkölcsi károkért a felelősség nagy része ama telhetlenséget illeti, mely a pénz és hitelintézeteknek a szükségletet messze túlhaladó számát létrehozta.

Azon nagy fontosságú és áldásos hivatásnál fogva, mely a gazdasági élet jelenlegi fejlettsége mellett a pénz és hitelintézeteknek jutott, úgy a földnépcé, mint az iparos osztály és üzletvilág egyenlő örömmel fogadta mindenütt azoknak alapítását.

Lehet, hogy éppen ez oknál fogva történt, de annyi tény, hogy néhol a takarékpénztárak, bankok, és hitelegyletek száma elannyira szaporították; miként azon örömmel, mely az első ilyen intézet ajtait megnyitá, csak azon visszatevés és elégedetlenség nagyobb, mely az utolsónak ajtait bezárja.

Ugy járunk mi ezekkel, mint az izraeliták a kanaáni pusztaságokon a reájok küldött kövér fűrék nagy sokaságával: — a csömörlésig elteltünk velök

Mert mindennek meg van a maga természetes határa! . . .

A pénz és hitelintézeteknek nagy előnyei és szolgálatai ugyanis leginkább abban rejlenek, hogy a fölösleges nagyobb és értékesíthetetlenül heverő apró értékeket magukhoz vonják, s ez által mindennemű productív vállalatnak és tevékenységnek, tekintélyes és olcsó tőkét bocsátanak rendelkezésé alá.

Nevezetes jótéteményt gyakorolhatnak továbbá az által is, hogy egyeseknél a tőke túlhalmazást gátolják s másutt a hiányokat pótolják; a tökebőség és tökeszükség között egyensúlyt tartanak; hogy továbbá a könnyen felismerhető jelekből a pénzpiac igényeit illetőleg tájékozott következtetéseket vonhatva, a pénzforgásnak szabályos irányt adhatnak, s a válságokat megakadályozhatják vagy legalább enyhíthetik.

Ide járul még végre egyebeken kívül, hogy egy solid, és sajátai mellett a közérdekekre is gondoló intézet vezetői, igen hasznos szolgálatakat tehetnek kívánatos nemzetgazdasági célok előmozdítására; sőt az által, hogy csak jó hírnek örvendő és pontosságot ígérő egyéneknek nyújtanak hitelt; nem kis mértékben fejlesztik és szilárdítják az üzleti rendszeret s magát a közérkölcösiséget is

Nyilván való, hogy a fentebbiekről csak ott lehet szó, hol az e nemű intézeteket nem csupán tulzott nyereségvágy és pénzsomj; nem csupán önző üzérkedés; hanem ezek mellett a közérdekek iránti kötelek élénk érzete, és a szükségesség hívó szava hozta létre. (Mert azon csekély kényszeradományokkal, melyeket a kormány évenként megszavazni kíván koránt sincsen minden kötelezettség leróva).

Ámde miként valósítható mindez ott, hol mint például S. a. Ujhetyben, a szükségletet jóval felülhaladó, s egymás előnyös hatásait károsan zavaró és egyensúlyozó fölös számú pénzügyi intézet alakul?

Vagy tán oly kívánatos verseny jön teremve ez által, mely a nagy közönség érdekében a kölcsön-kamatot tetemesen lefelé árverelte?

Hogy ez nem történt tanuskodik rólla a mindennél hangosabban beszélő helyzet és általános zugolódás.

Melyik lett tehát a bankok hivatását képező fentebbi célok közül megközelítve?

A legelső és legfontosabb cél t. i. a pénz olcsósága legkevésbé éretett el; sőt e tekintetben a bankok tevékenységét káros nyomok jelölik.

Ugyanis igen eltévesztett módon a letéti (deposit) tőkékre fektetve a fősúlyt, s ezekkel iparkodva legnagyobb üzletforgalmat elérni: két veszélyes eredményt hoztak létre. Egyik ezek közül, hogy a folyó pénzt túlsóan kivonták a közforgalomból s így szabály ellenes helyzetet idéztek elő; másik hogy a letéteményekért egymás ellen magas kamatokat, s mindenféle kedvezményeket (így például a nyereségből a kamatokon felül még bizonyos hányadot, némelyik 20% provisiót) ajánlva fel, hogy azokat beválthassák, a kölcsön-kamatlábat rendkívüli és állandó magasságra szöktették fel.

Ily körülmények között pénzolcsóság és bőségéről szó sem lehet; s olcsó tőke hiányában a kereskedelem, méginkább az ipar, s mindennek fölött a mezőgazdaság, gyökereiben támadtatik meg.

Ily körülmények között neyeréséges vállalatok és produktív befektetések elölr a lehetőség teljesen elzáratik, s a nemzetgazdaságtan azon sarkalatos elve hiúsul meg: hogy a forgásban levő tőke, ha nem hasznosabbban, de legalább is olygyümölcsözőleg fektetessék be a kölcsönvevő, mint a hitelező által, s hogy legalább is egyenértékű javak létrehozását eredményezhessen.

Hogy képesek voltak e az általános pénzügyi szükség és hitelválság enyhítésére legalább mennyit annyit tenni, disconto emelés, a készpénz lefolyásának megakadályozása sat. által, arra aligha adhatnának kedvező válszt az intézetek vezértagjai, kik üres szekrények fölött magok is naponta visszafojtott lélegzettel várták és várják, melyik nevet fogja legközelebbi reggelen a hír a bukottak táblájára fölírni. Sőt e tekintetben ártalmasan is hatottak; mert boldognak boldogtalannak hitelt nyitva, ez által a pazar életmódot és hiteli könnyelműséget nagyban előmozdították

Annyi elvitázhatatlan tény, s annyi elégtétellel tartozunk, hogy a pénzügyi intézetek ily szükségtelen száma mellett s kivált ily rendkívüli időkben, a legértelmesebb és legjóakaróbb igazgató sine: arra képesítve: hogy folytonosan kezében tartva azon méréletet, mely a pénzpiac helyzetét és szükségleteit mutatja, annak idejében ahhoz képest igazgassa a kormánya alatt álló intézet szervezetének működését.

A jeles banktudós Wágner azt mondja: hogy három fokozatot kell megkülönböztetnünk az üzletéletben, 1-ső az, midőn hasznos vállalatok alapíthatnak; 2-ik midőn még hasznosak ugyan de már az erőszközök és a szükséglet túllépésével 3-ik végre, midőn már általános szédélges és mindenféle zavar áll be.

Okvetlen föl kell itt ismernünk a 2-ik fokból a 3-ik fokozatba való átmenetet; s ha mi nem látjuk látják mások, mit eléggé igazol az, hogy a „Haladás“ és „Hon“ egymásután foglalkoztak néhány megye s köztök különösen Abauj és Zemplén zavart hitelviszonyaival.

Ezért nem óhajtható eléggé: hogy ha van intézet, mely teljesen fölösleges, és mindenlétok nélkül keletkezett, az liquidáljon; a többi intézetek sokszor emlegetett és megkísérlett fusióját illetőleg pedig, az intézetek igen tisztelt igazgatói, nem csupán egyszerű megbeszélések utján, hanem félre téve minden utógondolatot s teljesen méltányolva a nagy közönség érdekeit, mielőbb alapos tervezetet készítsenek, s azt kellőleg tájékozott részvényesek közgyűlésein mielőbb keresztül vigyék.

Ez által a rájuk bízott intézeteknek előnyét és javát mozdítanak elő, a nagyközönségnek, — ipar, kereskedelem és mezőgazdaságnak hasznos szolgáltatásokat tennének; magok számára pedig minden bizonynyal közelszerűséget és szép polgári érdemeket szerezzenek.

* * *

Szándokunk volt jelen számmal befe-

jezni ezen cikksorozatát. Azonban oly fontosnak tartjuk a tárgyat, melylyel itt foglalkozunk; oly annyira átérzünk az általunk jellemzett veszély nagyságát és a mielőbbi segély elodázhatlan szükségességét: hogy azon indító erő, mely a tollat kezünkbe adta, nem enged könnyedén átsiklanunk lényeges dolgok és hangot kérő igazságok fölött: s még így is elég önmegtartózkodásunkba kerül körülményesebben nem bocsátkozni a részletekbe.

Ezért, mit még elmondandónak vélünk két egymással összefüggő körszakra osztva: legközelebb érinteni fogjuk mily állást foglalnak el a kir. törvényszék és ügyvédi kar, s mily hivatás jutott azoknak a válságos helyzettel szemben; s aztán az üzérkedési szellem és gyakori bukások okozta anyagi és erkölcsi károknak, és ezek ellenében a közvélemény lanyhasága s úgyszólván teljes hiányának kiténtetésével — be-
rekesztjük értekezésünket.

(Folyt. köv.)

Nevelés-ügy.

Alább közöljük a vallás és közoktatási miniszter körrendeletét a törvényhatóságokhoz a népoktatási törvény végrehajtása tárgyában. E körrendeletet azon elhatározás lengi át, hogy a népoktatás iránt keletkezett törvény egész erejével végrehajtsák és rendelkezési fogantatásának. Özömmel üdvözöljük a kormányt a határozott s komoly törekvésért, mely tán forduló pontot képez művelésünk történetében s oda irányul, hogy a hazának pógirái, tartozzanak azok bármely hitfelekezeti s nemzetiséghez, megszerezzék maguknak azon lehetőséget, mely nélkül mi napság e ember nem létezhetik t. i. a nevelést, mert kétségbe nem vonható az, hogy egy nemzet létezésének, függetlenségének és önállóságának nem lehet nagyobb biztosítéka a műveltségét. — E rendelet különös motivumaiul két körülmény szolgál, nevezetesen először, hogy a népoktatás vezetésével megbízott közegek, a törvényhatóságok részéről, kellő támogatásban nem mindenütt részesítettek; másodsor, hogy a közoktatási törvény hatóságok és közegek közelebb egészen újból rendeztetvén, a kormány föltételezi róluk, hogy a rendezés folytán elképes, hivatásukat átértő es tevékeny közegekül fognak mutatkozni. Valóban igen elszomorító lenne, ha az új törvényhatóságok, leginkább a konservatív akakról hallható azon állítás sajnos bizonyosságul szolgálának, hogy Magyarországon rendszeres közoktatást, csak az önkormányzat teljes megszoritása, létesíthet. Azért mi is elvárjuk, hogy a törvényhatóságok, ezen egyik legnemesobb feladatuknak meg fognak felelni, másrészt pedig, hogy a kormány szorgalmas ellenőrzendé e téren működésüket.

Maga a rendelet így szól:
Az 1868. évi XXXVIII. t. cz. keletkezése ideje óta vezetésem alatt álló vallás- és közoktatási-ügyi miniszterium egész erővel oda törekedett, hogy a népoktatás ügye kifejlődését akadályozó minden nehézséget legyőzzen, egyszersmind e törvény életbeléptetésére minden törvényes eszközt felhasználjon. A hivatott törvényre támaszkodó e törekvéseknek jöhet már is vannak látható sikerei; mindazáltal ez ügy a fejlődésnek most is csak a kezdetén van, és kifejlődhetése utjában még most is számos akadályok állanak, melyeken úgy látszik, csak a törvény erejének szigorú alkalmazásával lehet áttörni.

E törvény támogatásához még más törvények segélyével is kívánt az országgyűlés járulni, így rendelkezte el az 1871. évi XVII. (községi) törvény 22. §-a f) betűje alatt, hogy a község köteles gondoskodni iskoláiról és más rokon intézeteiről, hasonlóan az 1872. évi VIII. (ipar) törvény 40., 42., c) 44., 70 és 87. a) §§-ában a iparos növendékek oktatása szabályozásával jó a közoktatási törvény segítségére, mely intézkedések mind arra mutatnak, hogy a törvényhozás, nem csak az ügy fontosságától van áthatva, hanem a törvény hatásának és sikerének biztosítását erősen akarja.

A népoktatás ügyének kifejlesztésére, a törvény szellemi és erkölcsi intenciói valóítására rendelt közegek, melyenek a felekezeti iskolákra nézve: a hitközségek helyi és főhatóságai, a községi iskolákra nézve: az iskolai székek, a megyei iskolatanácsok, a kerületi tanfelügyelő, — a törvény fenn is említett rendelkezéseinek legtöbb esetben csak úgy szerezhetők érvényt, ha ama közegek rendeletei végrehajtása, elmulasztása vagy megtagadása esetén a köztörvényhatóságok hivatalos támogatását igénybe veszik.

A népoktatás rendezésével, s ez ügy fejlesztésével megbízott, fennebb is említett törvényes közegek, a népoktatási törvény fenállása óta már eddig is többször fordultak a szükséges támogatásért a köztörvényhatóságokhoz, de sajnosan keble tapasztalniok, hogy e megkeresésre köteleltségét nem minden törvényhatóság teljesítette, vagy legalább nem

teljesítette
vény szigor
Most
az 1870 é
deve és sz
t. cz. szeri
idején lát
és buzgaln
1868. XXV
1872. VIII
nak végrel
vegye fel,
sítsa, hogy
és az ügy
felhívására
rendelje e
látogatása
iskoláztatá
terjessze,
vény reáj
telezze, a
got, mind
nyagoló s
sőt ott, a
vagy a h
meg, oda
a törvény
tegyen elő
Az
den énege
kerjeu s
végzéseit
ma alatti
teendő je
Meg
tóság ug
rehajtása
a melye
üdvös tö
által a n
hiszem e
törvény
saját m
fogantat
Ez
tes ható
értelméb
kolai tan
kint, évi
rendelet
Eg
elemi s
kérdésé
gadtá a
getett a
szes tan
törvény
ny a f
jed. Mi
szolgálá
nodanál
miért is
nek az
hac ak
doskod
30 éve
a polg
kört, 3
A
áll be
ki, egy
tatván
jával,
ségek
A hia
ságot
megho
vetke
ban,
törése
lát sz
puszt
a leg
bolta
ezekn
Finke
idő a
az ig
megh
adásr
patak
hető
ifjusá
törté
keink
tást s
kező

Pesti terménytőzsde január 9-én.			Zempléni, s felső-magyarhoni vállalatok részvény árfolyama					Vidéki terményárak legutolsó vásár												
Terményárak	Itos	v. mázsa	C z é g	Ala- kult.	Név- sz- ért.	Be- fiz.	Árfolyam	P i a c z	Buza		Rozs		Árpa		Zab		Kukorica		Szőlő	
									frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr
Buza bányai	85	6 65	6 70	Zempléni hitelbank	1869	200	100 250 300	S. a. Ujhely	6 20	5	2 90	1 80								
"	86	6 75	6 85	Felső m. hitelbank Eperjes	1368	100	70 140 150	Ungvár	6 10	4 20	3	1 60	4							
"	87	—	—	Ungvári hitelbank	1869	200	112 280 300	Eperjes	5 70	3 70	2 8	2 20	4							
"	88	7	7 05	Népbank Kassa	1871	50	25 33 35	Kassa	6 10	4 30	2 4	1 60	4 3							
Árpa mslátának	72	2 85	3 3	Népbank S. A. Ujhely	1870	200	100 200 —	M. Sziget	6 40	4 50	3 60	2 40	5 80							
" 2-od rangu	72	—	—	S. a. ujhelyi takarékpénztár	1866	200	200 895 900	Szatmár	5 95	4 30	3 50	1 60	5							
Zab	72	—	—	Eperjesi " "	1845	105	105 800 850	Nyiregyháza	6 50	4 50	2 30	1 80	4 50							
Kukorica bányai	84	—	—	Tokaji " "				Miskolc	6 50	4 50	2 30	1 80	4 50							
" 2-od rangu	82	—	—	N. mihályi " "				Debreczen	5 80	4 50	2 30	1 90								
Bab	75	—	—	Homonnai " "																
Káposzta rejeze	75	6 62	—	Gálszécsi " "																
" bányai																				

A megnyilt bali idényre

Glück Ignác divatcikkek kereskedésében legfinomabb keztyűk, bali legyezők, nyakkendők

s minden idevágó

GALANTERIA CZIKKEK

nagy választékban és jutányos áron kaphatók.

1-3

Pályázat.

A gálszécsi róm. kath. kántor-tanítói állomásra pályázat nyitattik. Évi jövedelem: 10 hold szántó föld, 2 db marha legeltetés; 25 köböl rozs ágybér; ekebér 35 frt; a templomtól 18 oft. 90 kr; stóla illeték 50 oft. Mint tanító a várostól évi 100 ft, két szobából álló lakás, azonkívül konyha, pincze s a háznál egy kis kerttel látatik el. A tannyelv: magyar és tót. Pályázni óhajtok 1873. január 30-ig felszerelt kérvényeikkel alulírt-nál személyesen jelenjenek meg Gálszécsen, Zemplénmegyében.

Gálszécs, január 17. 1873.

Nemesány István,
róm. kath. plebános.

1-1

ELADÁS.

Alulírott értesíti a t. cz. közönséget, miszerint N.-Rozvágyon 800—900 mázsára menő jó minőségű anya és sarnyu szénát szabad kézből, minden időpontban eladhat. — Venni szándékozók sátoralja-ujhelybeni jelentkezésre kéretnek.

Kelt S. a. Ujhelyben 1873. januárhó 7-én.

Kottán György.

3-2

Gyógytár áthelyezés.

Van szerencsém S. a. Ujhely város és vidéke t. cz. közönségének becses tudomására juttatni: miszerint az eddig Deutsch József házában levő, „Az üdvözítő höz“ czimzett gyógytáramat f. év 1-től Rátz Bertalannak a fő és nagyhid utca sarkán levő házába helyeztem át

Azon reményben, hogy ama becses bizalom, melyel eddig a nagy közönség részéről megtisztelve éreztem magamat az új helyiségre is elkísér, vagyok S. a. Ujhelyben, 1873. jan. 8-án.

tisztelettel

PINTÉR FERENCZ,

gyógyszerész.

Árverési hirdetmény.

A homonnai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy az első magyar általános biztosító társaság miskolczi főügynöksége felperesnek 6429 frt 38 kr. s jár. követelése kielégítés végett, az özvegy Sznitsák szül. Duchnovszky Erzsébet n.-mihályi lakos alperes tulajdonát képező nagy-mihályi 52. számú tjkönyvben 62 h. r. sz. alatt bejegyzett 8500 forintra becsült fekvő

birtok 1873. évi márcziushó 4-ik napján d. e. 9 órakor mint első, 1873. évi ápril hó 4-ik napján d. e. 9 órakor mint második árverési határidőben Nagy-Mihályban a városházánál a legtöbbet ígérőnek birói árverés útján eladtni fog, miről a venni szándékozók azzal értesítetnek, hogy az árverés az első határidőben csak becsáron felül, a másodikon becsáron alul is megtartatik, hogy bánatpénzül a becsár 10 % -a teendő le, s hogy a többi árverés feltételek a telekkönyvi irodában s a végrehajtással

Nyomatott a „Zemplén“ könyvnyomtatásában S. a. Ujhelyben.

megbizott Kados Béla k. bírósági végrehajtónál megtekinthetők.

Felszólítanak továbbá ezen telekkönyvi hatóság székhelyén nem lakó hitelezők, miszerint a vételár felosztásának alkalmával leendő képviseltetésük végett a hatóság székhelyén megbizottat rendeljenek, s annak nevét s lakását az eladásig jelentsék be, mivel ellenkező esetben a hivatalból kinevezett gondnok Kelemen Kálmán homonnai lakos h. ügyvéd által fognak képviseltetni; felszólítanak végül a kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt avagy elsőbbségi jogot érvényesíthetni vélnek, hogy igényeiket ezen hirdetmény közlésétől utolsó napjától számítandó 15 nap alatt nyujtsák be, mivel különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolván egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Kelt Homonnán, a kir. törvényszéknek mint telekkönyvi hatóságnak 1872. évi december hó 31-ik napján tartott tanácsüléséből.

B. BARKÓCZY MIHÁLY.

3-2

törvényszéki elnök.

Hirdetés.

Egy a Pusztá utcán fekvő jól berendezett és kerttel is ellátott lakház, valamint 33 köbölös föld és rét birtok szabad kézből eladóvá tétetik.

Bővebb értesítést alulírott nál nyerhetni.

Özv. Speck Ferenczné.

2-2

Haszonbéri hirdetés.

Zemplénmegye kis Tárkány község határában a csapi vagy perbenyiki indóháztól egy órányira 300 hold első osztályu földből álló tagosított birtok gazdasági épületekkel együtt f. évi szeptember 1-től 3 évre bérbe adatnak.

A feltételek iránt alantírott tulajdonosnál kis Tárkányba vagy Szójár János urnál S. a. Ujhelyben értekezhetni.

Özv. Szentmihályi Lajosné

Ügyvédsegédi

állomásra szivesen elfogad Homonnán

Matolay Viktor, ügyvéd.